SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 995
van **BART DOCHY**
datum: 24 juni 2022

---

aan **ZUHAL DEMIR**
VLAAMS MINISTER VAN JUSTITIE EN HANDHAVING, OMGEVING, ENERGIE EN TOERISME

Actieplan voor wilde bestuivers - Betrokkenheid landbouwers

Naar aanleiding van de 'week van de bij' werd het eerste Vlaamse actieplan voor wilde bestuivers voorgesteld. Er is te weinig bestuiving door het terugvallen van wilde bijen, vlinders, hommels en zweefvliegen waardoor onze voedselproductie dreigt te verminderen.

Met het actieplan voor wilde bestuivers schaart de Vlaamse overheid zich voor het eerst achter de Europese doelstelling van de Green Deal om tegen 2030 het gebruik van pesticiden te halveren. De minister Demir voorziet in een drietrapsplan: voorkomen komt eerst, gevolgd door biologische alternatieven zoeken, en ten slotte heel gericht pesticide gebruiken als het niet anders kan.

In de nabije toekomst zal het verplicht worden om kleine en nuttige landschapselementen te compenseren als men ze weghaalt bij een herinrichting van een landbouwgebied; men suggereert om dit per landbouwbedrijf in kaart te brengen. Een verplichting om in compensatie te voorzien zal volgens mij de motivatie wegnemen om vrijwillig houtkanten aan te planten.

1. Wat is de verhouding in oppervlakte van particuliere tuinen, oppervlakte in beheer van openbare besturen, oppervlakte natuur en bosgebieden en oppervlakte landbouwers in Vlaanderen?
2. Het is belangrijk om landbouwers te motiveren in te zetten op bijkomende houtkanten en besturen te motiveren het beheer van de bermen nog te verbeteren.

   Hoe zal de minister deze initiatieven positief onderstrepen?
3. Het opleggen van bijkomende voorwaarden bij het plaatsen van kleine en nuttige landschapselementen zal volgens mij demotiverend werken.

   Hoe ziet de minister dit in de praktijk ?

Vlaams Parlement

ZUHAL DEMIR
VLAAMS MINISTER VAN JUSTITIE EN HANDHAVING, OMGEVING, ENERGIE EN TOERISME

ANTWOORD
op vraag nr. 995 van 24 juni 2022
van **BART DOCHY**

---

1. De volgende cijfers zijn terug te vinden op Statistiek Vlaanderen : oppervlakte effectief natuurbeheer is 96.727 ha, oppervlakte aan landbouwareaal is 624.727 ha, de bosoppervlakte is 140.000 ha gronden in beheer van openbare besturen. Wat de oppervlakte gronden en bebouwde percelen in beheer van openbare besturen betreft verwijs ik graag door naar Terra Vlaanderen. Vermits deze databank nog niet openbaar consulteerbaar is, zal u de gewenste gegevens zowel van de gebouwde percelen alsook van de gronden moeten opvragen bij minister-president Jan Jambon.

2. Ik heb aan de Vlaamse Landmaatschappij gevraagd om een houtkantenplan uit te werken voor Vlaanderen. Zo zetten we inzet op extra kleine landschapselementen in het buitengebied. Verder is in het Vlaams Actieplan Wilde Bestuivers een actie opgenomen om (potentieel) kansrijke terreinen en bermen bestuiversvriendelijk in te rechten en/of er een bestuiversvriendelijk beheer toe te passen.

   Het behoud van kleine landschapselementen en niet productieve stroken is ook een belangrijk deel van het Strategisch Plan voor het Gemeenschappelijk Landbouwbeleid. Dit is belangrijk voor de waterhuishouding en erosie, maar draagt ook bij aan onze doelstellingen voor wilde bestuivers.

   In het verleden is er in Vlaanderen te weinig aandacht geweest voor wilde bestuivers. Het Vlams Actieplan Wilde Bestuivers moet hier verandering in brengen en daarvoor is samenwerking met onder andere de landbouwsector nodig. In de huidige versie van het plan werden al enkele acties opgenomen die gericht zijn op landbouwers. Daarnaast is er ook ruimte voor nieuwe initiatieven. Zo zal de VLM tegen de volgende GLB-periode enkele beheerovereenkomsten uitwerken specifiek gericht op wilde bestuivers. Daarnaast laat het plan ook toe dat nieuwe initiatieven kunnen worden opgenomen als actie. Gelet op de grootte van het landbouwareaal en de belangrijke rol van de landbouwsector in deze, zullen het Departement Landbouw en Visserij, en de sectororganisaties worden bevraagd over op welke manier ze kunnen bijdragen aan het behoud van wilde bestuivers in Vlaanderen. Hierbij zal ook gevraagd worden naar het creëren van bijkomende houtkanten. In samenspraak met mijn betrokken administraties kunnen de goede initiatieven worden opgenomen in het plan. Deze bevraging zal binnenkort gebeuren.

3. Bijkomende voorwaarden voor het plaatsen van kleine landschapselementen zijn niet voorzien in het actieplan wilde bestuivers. Er is wel een betere bescherming van bestaande kleine landschapselementen voorzien via de inspectiediensten. Ondanks de jaren van inspanningen blijven we netto landschapselementen verliezen. Deze trend moet dringend worden omgebogen, voor klimaat, voor erosie, de biodiversiteit en natuurlijke bestuiving onder andere in de landbouw. Hoe ouder kleine landschapselementen zijn hoe hoger de waarde voor de biodiversiteit, daarom is het belangrijk dat de bestaande kleine landschapselementen zoveel als mogelijk behouden blijven.

   Naast behoudt en betere bescherming van bestaande kleine landschappen is het belangrijk dat er terug wordt gezorgd voor voldoende bijkomende nieuwe bijkomende landschapselementen en dat op korte termijn de netto achteruitgang van houtkanten

wordt gestopt. Momenteel is de VLM bezig aan een houtkantenplan dat moet zorgen voor bijkomende houtkanten in Vlaanderen, compensatie is hierbij een mogelijke piste, maar dit wordt momenteel bekeken door de mensen van de VLM. Ik kan dus nog niet in detail treden over de manieren waarop we bijkomend areaal aan houtkanten willen realiseren. De VLM zal dit op korte termijn bespreken met mijn kabinet, uiteraard gebeurt dit liefst zoveel mogelijk via vrijwillige initiatieven.